

Nr 86.

Av herr **Edberg m. fl.**, angående åtgärder för översättning till engelska och franska av de svenska grundlagarna.

Behovet av en officiell översättning av de svenska grundlagarna till de stora kulturspråken, främst engelska och franska, har länge varit starkt känt.

För närvarande existerar endast en sådan *officiell* översättning av grundlagarna, nämligen till franska, och denna är av gammalt datum. Den härrör sig från 1867. (»Lois Fondamentales de Suède et de Norvège, suivies de L'acte d'Union entre les deux Royaumes. Traduction. Stockholm. P. A. Norstedt & Fils. 1867».)

Icke officiella översättningar av de svenska grundlagarna ha tid efter annan gjorts, mestadels dock endast av delar av desamma, i vissa fall till franska, i andra till engelska eller tyska. — Mest känd torde vara den av F.-R. Dareste utgivna »Les Constitutions Modernes, Europe — Afrique — Asie — Océanie — Amérique». Den första upplagan utkom i Paris 1883 och den fjärde 1928—1934. Från senaste tiden märkes en översättning till engelska av regeringsformen år 1949, ingående i samlingsverket »Constitutions of Nations». Flertalet av dessa i olika länder utgivna översättningar äro dock redan ålderdomliga, och det skulle erbjuda betydande vanskligheter, om det ens vore möjligt, att av förefintligt material sammanställa en komplett och modern översättning av grundlagarna på något av världsspråken.

Enskilda länders författningar ha i stor utsträckning överförts till något av världsspråken både på offentligt och enskilt initiativ. Följande exempel må nämnas, utan krav på att utgöra fullständig förteckning:

Norge. Officiell översättning till engelska 1937 (Justitiedepartementet), 1943 (Utrikesdepartementet), 1947 (Justitiedepartementet) samt officiell översättning till franska 1923 (Justitiedepartementet).

Danmark. Officiell översättning till engelska av sent datum (tryckår ej angivet).

Finland. Officiell översättning till franska och engelska 1924.

Holland. Officiell engelsk översättning från efterkrigsåren.

Polen. Officiell fransk edition dels 1921, dels 1935.

Portugal. 1934 års författning på franska samma år.

Tjeckoslovakien. Officiell edition 1920 på såväl franska som engelska samt fransk översättning 1948.

Redan det faktum att de svenska grundlagarna icke äro tillgängliga i modern officiell översättning på något av världsspråken borde väl i och för sig vara tillräckligt för att resa kravet på att sådana snarast komma till stånd. Men till denna motivering kunna i nuvarande läge läggas några ytterligare synpunkter.

Som ett väsentligt led i ansträngningarna att skapa goodwill för Sverige i utlandet ingår framhävandet av vår demokratiska livsåskådning och vårt demokratiska statsskick. Det gives därvid ofta anledning att hänvisa till våra grundlagar. Under sådana omständigheter är det beklagligt för att inte säga orimligt att man icke har tillgång till en modern, officiell översättning av desamma såsom referensmaterial.

Från intresserade i utlandet såväl som från utländska besökare i Sverige har på senare år antalet förfrågningar rörande de svenska grundlagarna och deras innehåll påtagligt ökat. Dessa härröra från såväl myndigheter som forskare och studenter eller andra enskilda. Det starkaste intresset synes föreligga från anglo-saxiskt håll och särskilt Förenta staterna. En officiell översättning till engelska torde ur denna synpunkt utgöra det största och närmaste behovet.

Efter andra världskriget ha ett antal nya stater uppstått, i vilka intresse föreligger för studier av främmande grundlagar och bland dem tydligen i framträdande grad Sveriges. Den svenska tryckfrihetsförordningen äger dessutom särskilt intresse ute i världen redan på grund av att den är nytillkommen. Ytterligare starka och beaktansvärda krav ha därigenom uppstått på att göra de svenska grundlagarna tillgängliga i moderna, officiella översättningar.

I de många och delvis nyskapade mellanfolkliga organisationerna föreligger likaledes ett stigande intresse av att kunna studera de svenska grundlagarna på världsspråken i auktoritativa källor. Detta har nyligen kommit till uttryck i ett önskemål från Europarådets sida. Dessutom har Unesco visat intresse särskilt för tryckfrihetsförordningen. Organisationen har på eget initiativ dragit försorg om en översättning till franska. Garantier finnas dock icke för att sådana översättningar motsvara de krav på korrekthet som rimligen måste ställas. Dessutom kan det svenska upplysningsarbetet icke tillgodogöra sig översättningsarbeten av vilka upplagor ej stå till våra egna myndigheters förfogande.

Intresset såväl från nyligen bildade stater som från de mellanfolkliga organisationerna gör det angeläget att en officiell översättning till franska av grundlagarna i dessas helhet kommer till stånd.

För översättning av grundlagarna till ett av världsspråken torde få beräknas ett belopp av omkring 5 000 kr. varjämte tillkomma för granskning omkring 1 000 kr., tryckning (av 3 000 ex.) 3 000 kr. samt häftning och för

en del av upplagan bindning omkring 3 000 kr., tillsammans 12 000 kr. eller för översättning till två språk sammanlagt minst 24 000 kr.

Under hänvisning till vad som sålunda anförts få vi anhålla,

att riksdagen måtte i skrivelse hemställa att Kungl. Maj:t vidtager åtgärder för översättning till engelska och franska av de svenska grundlagarna samt

att för ändamålet anvisas under riksdagens tredje huvudtitel för budgetåret 1950/51 ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1950.

Rolf Edberg.

Bertil Ohlin.

Gunnar Hedlund.

Elis Håstad.
